

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНЦУТ НА ТАБАКУ
ЦЕНА ЗА СРБИЈУ :

на годину	6 дин.
за пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

УРЕДНИШТВО и АДМИНИСТРАЦИЈА
ЈЕ У ЗДАЊУ
ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слаати упутницом на општин-
ски суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

РАДЊА ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(По стенографским белешкама)

држан 8. Октобра 1889 год. у Београду.

Почетак у 3¹/₂ часа по подне

(СВРШЕТАК).

Никола Вуловић. Ми смо господо о овој за Београд судбонсној ствари говорили и сувише овде у одбору и скоро смо дошли до решења. После смо се предомислили и нашли смо, да у овој ствари треба узети и шири круг грађанства те да нам и он својим мишлењем у томе помогне.

Како смо се договорили тако смо учинили и ми сад видимо овде довољно заступљено грађанство. Но они не знају што смо раније говорили. С тога би ја молио да им се прочита све што смо раније говорили, или ако не то, а оно да пустимо њих нека говоре а ми да слушамо како они о томе мисле, па онда да и ми говоримо.

Председник. Стенографске белешке доbio сам и послао их господи говорницима на читање, па ми исте нису при руци. Но ја сам казао скупу, да је одборска седница била и да су била нека питања и ја сам на та питања сад одговорио. Ја сам овде начелно казао да зна сваки како комисија мисли. Комисија не каже, да то мора бити, него излаже своје мишлење. Нама је главна ствар да нам треба да имамо на расположењу 720 хиљ. дин. Ако има други и бољи начин, да се до овога дође онда изволте нам то показати.

Ја мислим, да неколико одборника прво измене мисли овде, па онда да говоримо у конференцији. (Добро). Господа грађани нека изводе слушати и поседети мало овде. Има реч г. Н. Х. Поповић.

Никола Х. Поповић. Господо одборници. Чули смо комисијски извештај; чули смо и објашњење господина председника, који је у исто време и председник комисије. Међутим ја би имао у прилог овога задужења да дам моју реч како ја о томе мислим, и молио би вас да имате доброту да ме саслушате. Истина бићу мало опширан, али сама важност предмета, рад кога

смо се скупили изискује ту опширност. Дакле чујте ме:

Господо одборници!

У претпрошлој ванредној седници одборној прочитан је и у колико је време допустило претресан је извештај финансијске комисије, која је поднела одбору своје мишлење о начину, на који би могла општина наша најкорисније доћи до нуждне количине новца за извршење оних општинских установа, које се као нужне сматрају; а с друге онег стране иста је финансијска комисија показала начин, на који би се тај дуг могао одуживати.

Данас се господо продужава претрес питања о задужењу наше општине.

Установе општинске, које је финансијска комисија имала у виду, дакле за извршење којих се зајам тражи, нама су свима познате под именом.

1. Довођење у Београд изнађе нове воде;
2. Канализација вароши;
3. Подизање кућа за основне школе;
4. Измештај кланице.
5. Зидање куће за варошки суд
6. Зидање месташта за еспапе — Антриода —;
7. Зидање кеа;
8. Осветлење вароши по новом начину;
9. Кадрумисање вароши.
10. Регулација вароши и извршавање нивелације.

Многе од ови установа општина је наша и досада имала, само што те установе нису модерне и по томе што не одговарају нужним условима за веће унапређење наше вароши. Тако н. п. ми имамо осветлење по једном начину, на кој би се могла варош с мало — већим трошком и боље осветлити; али овај начин осветлења није модеран, јер није варош осветљења са луфтгасом.

И ја господо са свима вама не одричем да је већ време ту, а убеђени смо да је и много пре требало да се на увођење ти установа радило. Зар од пре 10—15 година да се је на томе радило, куд би Београд био унапређен. Ако ништа друго а оно би до сада требало да имамо добре школе, те се данас неби за школе и за станове учитељске преко 50. хиљ. динара издавало; да је нужна пажња на наше чесме и чесмене

водоводе обраћана, не би се данас овака нужда, као што знате, у нијућој води осећала.

Но чала Богу те смо се у 12-ом часу пробудили, чала одбору што је одређивао и одредио комисије, да оне сваку од тих установа испитају оцене и своје мишлење одбору поднесу.

И услед тих наређења:

Комисија за истраживање воде поднела је одбору свој извештај о тој радњи, те сад иста комисија има јошт да поднесе и планове за водоведе и канализацију, са предрачуном коштања водоведа и канализације.

Комисија за кадрумисање вароши поднела је такође свој извештај, у коме је и коштање кадруме означено;

Нивелација вароши врши се такође. — Само ја никад не би био мишљења да се врше онакова раскопавања улица и по скупе наше и кржаве паре, као што се то чини на калимедану. —

Остала пак многа питања као питање о подизању школа, о измештињу кланица, о подизању зданија за варошки суд нису јошт комисијски испитана и оцењена.

Одређење дакле финансијске комисије пре, него би сва питања поједини установа, а с друге стране и питање о будућим приходима општинским предходно била испитана и оцењена, за мене је господо сасвим ухитрено, па се та ухитреност неоправдава ни оним, што је комисија у извешћу свом узела за основ задужења 12 — милиона динара, то, што општина са своим приходом од 778.588. динара никако неби могла наведене горе општинске установе да изврши.

Према томе јасно је господо, да је ове финансијске комисије тежаг посао био, што је она одредила количину зајма на 10—12. милиона динара. Тешка је господо и као што реко ухитрена та изрека комисије финансијске, што комисија не каже, оће ли ова сума задужења бити довољна општини за извршење изложених установа, или неће, и ако не би била довољна шта би онда имала бити.

Господо одборници!

Али и преко тога ја оћу господо да коју реч рекнем и о и едлогу комисије за по-

стигнуће прихода, са којим би се дуг од 12 милиона динара одуживао.

Финансиска комисија предлаже:

1. Увођење трошарине на извесне неке предмете (тачка II предлога). Комисија финансијска нити именује предмете на које би се трошарина имала ударити, нити опет и приближно ставља количину прихода од трошарине. Но ја не могу ни мислити да је та финансијска комисија и дужна била да то сазнаје и одређује, што је одбор општински у другом путу требао то да постигне, те би онда и комисија финансијски чистију ствар имала у виду при својој оцени и одређењу количине зајма

2. Но ако трошарина не би давала горепоменућу суму прихода, о чему и сама финансијска комисија сумња, онда она даље предлаже: да се уведе одсечно плаћање на воду и канализацију (тачка III) на најпосле ако и ово плаћање не би било довољно, онда да се за воду и за канализацију одређена такса плаћа и пре него би водовод и канализација били готови. Радња ове финансијске комисије у колико је по до сад наведеном ухитрена, у толико је опет нејасна јер само таксирање воде и канализације изгледа за велику половину грађана као ужасно, за то би ја желио да се о томе објаснимо.

Комисија показује да у Београду има 32.729 локала, који нису за спекулацију а има 313 локала за спекулацију, и да ће прва количина локала, рачунајући дневно по 3 пара на један локал, као што је комисија узела, дати ону суму прихода од 353.473 динара, а опет они 313 локала спекулативни да ће донети — рачунајући дневно по 10 пара — 11.268 динара.

И по овоме излази да ће један сиромашнији грађанин, кој има само два локала — собу и кујну — плаћати месечно 1. дин и 30. пара, а годишње 21 динар и 80. пара за воду; а кад се тој суми дода половина за канализацију, плаћао би један сиромаш грађанин за воду и канализацију 32. дин и 40 пр. међутим ми знамо да у Београду има скоро половина грађана, кој због сиротног стања седе по туђим кућама или ако и имају своју кућу, она је више туђа него његова; а да ова количина грађана не плаћа ни половину те суме новаца данка државног. Дакле при оваквом стању ствари шта излази господо, него то, да ће се једна велика количина грађана поводом увођења оволиког плаћања или упропастити или се раселити, а своје куће оставити; па како би господо онда то изгледало? шта би онда од преднаведене количине прихода било? нека и сиротни грађани, а и они који се за богатије држе размисле.

Даље;

Кад комисија предлаже одбору да се општина задужи 12 м. динара за извршење

својих установа, требало би веровати да је та сума новаца и довољна за изложену цел; и ја сам браћо међу првима, кој би пристали да се задужимо и да дамо обвезу на одлату 12. мил. динара, само да нам се све у питању стојеће установе изврше, и то не Бог зна како великолепно, али само тако, како би те установе потреби данашњег времена одговарале.

Али господо ја би рекао да је финансијска наша комисија од ова ту цифру задужења одредила, што се види из тога, што она није пред собом имала процену поједини установа за увођење конх се овај зајам тражи.

И према оваквом стању ствари, а поглавито према садањим приликама у свету; према сиротном стању великог дела нашег грађанства, на које би по смислу комисијског извешћа такође и равномерно спадало плаћање за воду и за канализацију; према ономе што ни приходи општински за одуживање овога дуга нису јасно опредељени, и најпосле што је невероватно да би се сви ови општински послови са сумом означеног задужења извршити могли, него би се општина морала упуштати и у друго не мање задужење, или би извођење ови општински установа пропало, — ја господо нисам мишљења да се учини зајам у 12. милиона динара, како финансијска комисија предлаже, него сам у цели неодложног извршења свију најнужнијих установа, овога мишљења:

1. Да се изда наредба одборским комисијама, да оне све послове, претходне, који се послови односе на ова питања што пре претресу и свој предлог поднесу одбору на даљи поступак. Но да се уједно тим комисијама примети, да ти пројекти буду према приликама и могућству општине удешени.

Осим тога да се тим комисијама и то каже, да оне изишту од општинског суда списак целе непокретности општине и онда размисле и оцене и то: не би ли за општину корисније било, да се н. п. за подизање школа или за које друге најнужније установе, отуђи што од непокретне имовине општине, која имовина можда никакав или према вредности врло мали приход даје.

2. Да се одреди једна комисија која би размислила и што пре одбору предложила на даљу радњу, на које предмете може општина и са по колико увести трошарину, а и друго шта да се уведе, чиме би се приход општински увеличао.

За основ пак тога, да се има у виду то, што је Београду као престолној и трговачкој вароши нужно напредовати и у питању стајаће установе увести у чему са садашњим само приходом није јој могуће успети.

3. Да се одреди комисија, која би показала успешан начин на који би се вода на

постојећим чесмама и у количини и квалитету поправила, да грађанство и за даље не кубури у нијуљој води, као што је то и сада а и од пре неколико година било, а нарочито од кад се је почело радити на доводење нове воде у Београд и на то новац трошити. Што немамо воде на чесмама и што је ова у време кишно мутна, има се приписати органима општинским, јер се никакав предлог код одбора за поправку чесмени водовода не наоди, нити се одбору извештава о нужди, коју грађанство у води трпи. Са 2000 динара у буџету одрађени зајма се не могу толики канали и толике чесме поправити и у добром стању одржавати.

Но, господо, баш да би одбор општински и првимо предлог финансијске комисије за задужење наше општине поред осталог и у цели доводења нове воде у Београду, ипак је ово, што о поправки чесмени водовода рекох, неопходно нужно; јер је питање: шта ће грађанство радити без воде, докле се нова вода не доведе, а то ни за три и више године унапре не би се могло постићи.

У Београду је до пре 20 и више година било довољно воде на чесмама, нити се је грађанство тужило на оскудицу у чесменој води. Водоводи чесмени само да се опразе и да се аузи чесмени начине, давали би и сада нужну количину воде, бар докле се општина не би видела у стању да модерним путем воду доведе у Београд и варош канализира. Постојећа пак чесмена вода нека би онда служила као резерва, нарочито за удаљење крајеве вароши, у које се не би могла нова вода лако довести, нити би имало места и могућности да се и ти крајеви канализирају.

4. Да се затим, и што се што скорије уведе трошарина, дакле пошто се приход општински подигне од трошарине бар на 300 хиљ. динара продужи извршавање и преображања нова установа по реду нужности.

Тако, пошто се предходно поправе чесмени водоводи и удесе чесме тако, да вода узалдно не тече, да се даље исте две године увећаног прихода подигну или најнужније школе, или смештита за спасе трговачке.

Са подизањем школа знатна би се уштеда постигла, јер се за школе у приватним кућама постојеће плаћа годишње за кирију 28.000 динара, а на станове учитељске плаћа се такође преко 25.000 динара годишње.

Свом дакле овом уштедом и приходом од трошарине не мање приходом од антропода, ако би се установа антропода претходно увела, и умалењем бар у половини оне буџетне суме од 43.787 динара одређени на непредвиђене трошкове, имала би општина доста велику суму новаца за увођење о

стали установа, само да се корисно употреби. Разуме, се господо, да је за калдрмисање вароши, за поправку постојећег канала и Ђуприја, за поправку друмова и за грађење и отплату коцкасте калдрме одређена у буџету сума од 158 хиљада динара, довољна за поступно унапређење у овом погледу, само кад се зраци правде на све крајеве вароши равномерно распростирани буду.

И на овај начин могла би општина за мало година преобратити положај своји установа а без даљег задужења, јер општина има и дуга што ћете после видети, и без увеличавања припрезе. Општина би наша имала онда од доста велике вредности непокретног имања, а с друге стране и количина већи прихода постигла би се несумњиво, и онда би тек могла општина на основу таквог стања зајам учинити, на би тим путем могла доћи општина и до што скоријег уређења осталих модерни установа, доводења воде и канализације, а без великог интереса грађанства.

Овакав начин радње истина је господо спорији, али би био сигуран за успех, јер ако би општина наша, учинивши овај зајам, отпочела радњу на водоводу и на канализацији, а једновремено и на осталим установама, ја сам убеђен, да са сумом оном, која би се добила за 12 милиона динара задужења не би општина могла ове послове ни у полак свршити. Мени је извесно и дај боже да се у том случају ја преварим, да би наша општина у радњи тој остала, што се каже, на сред пута или би се морала још толико задуживати, ако би се то одобрило.

Ми се, господо, не смемо варати, ми не смемо рачунити и закључења чинити у претпоставци да ћемо замислене приходе у показаним количинама моћи имати, па се према томе задуживати.

Нема господо међу нама ни једног, који не би жедно да се све и одма постигне, нема ни једног који би био противан увођењу и ови установа које су корисне и за здравље и за угодност грађана; али господо ми не смемо наглити: ми се морамо најпре и добро размислити, а и спремити за успешно увођење њихово.

Зар, господо, онај, који би нам позајмио 12 милиона динара — и ако би у место 12. дао нешто више од 10. милиона — не би распитао о извесности наших прихода и какво имовно стање има наша општина па би у том путу сазнао и за онај дуг на који се управни фондови 26.822 динара интереса и отплате плаћа, а ја не знам господо, па би рекао да и већа половина одборника не зна и не види корист, које су са задужењем тим постигнуте.

Овако, господо, ја мислим, па тако са убеђењем и говорим, а уједино вас молим

да ми не замерите што сам вас мало дуже са мојим говором теретио.

Милутин Марковић. Има господо већ више од једне деценије година, како претставништво вароши Београда и управ цео Београд непрестано мисли и говори како да подмири потребе, о којима ми сад говоримо.

За све то време било је готово сваке године по неколико седница одборских, а сазивано је и грађанство, али се никако није дошло до резултата.

Последњих пет година општина је не само, разбирала како да подмири ове потребе, него је већ почела и да ради и да троши на прибарање података, зарад подмирења тих потреба. Општина је у такој брзи за те установе изашиљала и комисију по Европи, која је доста коштала.

Тако исто општина је снимила целу варош. И то кошта општину скоро 100.000 динара. После тога општина је чинила и друге разне издатке у том погледу не би ли дошла до могућности да ове установе постави на таком основу, да буду дуготрајне.

После тога настала је једна пауза и општина је засгала на томе раду. Од пре једне године и нешто више општина је опет почела да ради на томе и да троши на прибарање сретстава и података. Тако пре једне године, општина је решила или управ одбор је решио, да се учини издаток око истраживања воде.

Пошто раније општина није имала података, да ли има доста воде било у вароши или даље у близини вароши, она је образовала комисију за истраживање воде и ово истраживање воде било је скопчано са великим издатцима општинским. У тој прилици, кад је одбор решавао те издатке, који износе 50—60 хиљ. динара, донешено је вишео длука одборских у којима је одређен и план како да се до тих потреба дође.

Те одлуке биле су у новембру прошле године. Мислим 12 новембра. Тада кад је комисија поднела извештај о водоводима; исти је овде у одборској седници прочитан и објављен грађанству. Том приликом одбор је решио, не само да се сазна, да ли има довољна количина воде, него је изабрао комисију, која ће се старати да нађе сретства и начина како да општина подмири главне своје потребе, да ли зајмом на страни или у земљи или другојаче и како. По том начелном решењу одборском постала је ова финансијска комисија, која је данас, и која је поднела овај извештај. Кад је том приликом изабрана комисија, онда је начелно решено и то да општина за извршење тога, треба да учини неке издатке, и око извршавања и истраживања тих података општина је такође издала

50—60 хиљ. динара, али кад узмемо све што је утрошено досад износи скоро 200 хиљ. динара.

Кад би се узело гледиште г. Николе Х. Поповића, онда би се могло ставити то питање да ли је претставништво општине донста мислило раније о овом питању и да ли је што радило?

Ја велм, да ово питање није тек данас изнешено на дневни ред и није то питање тако, које ће се тек данас први пут да решава.

Дакле напомена г. Х. Поповићева да се сад тек пита да ли треба да се задужимо, не би могла да остане у овоме смислу, кад се зна, да постоје толике одборске одлуке, по којима је општина учинила издатке.

После толико учињених издатака сад господо настаје време да приступимо самом делу. Ја мислим да је финансијска комисија казала све шта се има да учини по овој ствари и како да се дође до зајма и према томе да је њен извештај потпун. С тога сам, да овим придружимо онај ранији рад претставништва вароши и да ћемо тако радећи одговорити и својој дужности и савести.

То је што сам имао у овој прилици да кажем, а односно других појединости, ја ћу као члан одбора доцније говорити.

Светосар Боторић. Ја би молио г. председнице, да претворите седницу у конференцију да чујемо грађане.

Председник. Ја сам разумео г. Х. Поповића, да он замера финансијској комисији, као да је она прекорачила границе свога задатка; за то молим нека се прочита одлука одборска о томе у седници од 23. нов. 1888 год. па ћете видети да је решено да комисија нађе извора за све главне послове. (Прочитана). Дакле господо, ми смо овлашћени да то радимо, а ни смо својевољно радили и сматрам за дужност да ову замерку скинем са себе и мојих другова.

Никола Х. Поповић. Нисте ништа објаснили односно задужења.

Председник. Ја само имам то да кажем, да ми нисмо ништа радили изван овлашћења.

Г. Марко леко и г. Главинић тражили су реч. Молим нека још и они даду своју реч; па онда да претворимо одборску седницу у конференцију. (Добро). Има реч г. Др. Марко Леко.

Др. Марко Леко. Као што сам и прошлога састанка напоменуо и сад понављам, да се у дебати неудаљавамо од предмета, већ да се придржавамо извештаја, који нам је поднела наша финансијска комисија. Ми дакле имамо пре свега да решимо: хоћемо ли овај извештај да усвојимо овакав као што је, или с неким изменама и допунама, или да га сасвим одбацимо.

Моје је мишљење, да овакав извештај не можемо усвојити, и да би га требало сасвим одбацити.

Одмах у почетку извештаја замерах комисији што је пропустила да наведе датум кад је одбор изабрао, да поверени посао изврши. Уобичајено је да се тиме сваки извештај отпочне. То што је комисија пропустила, ја ћу да на докнадим. Иста комисија изабрана је 12. новембра 1888. год. дакле пре 10 месеци. По томе имала је и сувише времена да размисли о овој ствари и с правом могло се очекивати, да извештај буде што потпунији и јаснији.

У извештају се пре свега набрајају потребе које су општини најпрече. Ту се помиње: водоводи, канализација и т. д. Но и без приближнога прерачуна за поједина предузећа. Данас нам је г. председник приближно изнео шта ће свака поједина установа да кошта и изнело је свега 10—12 милијона динара, зар се при решавању овако важног питања смемо ослонити, на такав један и сувише приближан прерачун? Технички део овога извештаја дакле сасвим је непотпуно.

Али и финансијски део истога извештаја такође није потпуно, и то је управо и давало повода ономе неспоразуму у прошлој одборској седници. Ту је било дебата разних а и пребацивања, као да поједини одборници чак и нису за унапређење вароши. Жалосно је да се може и помислити, да има и таквих одборника. Ја сам уверен да нема.

Комисија предлаже зајам као једини пут, да се све побројане општинске потребе подмире. А тај зајам веде био би повољан ако се нађе са 6% интереса, курсом од 90 и отплатом за 50 година. За отплату тога зајма а под споменутих условима комисија предлаже прво неке таксе на локале и доказује како те таксе не би биле теретне за грађанство. Међутим г. Никола Х. Поповић сад је рачуном јасно доказао да није тако као што комисија тврди. Рачун показује, ако се узме по 3 паре од свакога локала у вароши да ће сваки грађанин који има собу и кујну плаћати по 32 динара и 85 пр. годишње таксе за водовод и канализацију, дакле најсиромашнији човек који држи само собу и кујну толико ће плаћати. Има грађана таквих, који плаћају порезе 15 дин. и они би имали да плаћају општини прек. 32. дин. таксе за нове општ. установе.

Нико не може тврдити, да би тим грађанима плаћање те таксе било неосетно. Сем тих такса, комисија предлаже још и трошарину, као нов приход општински. Но у извештају тако је укратко казано о томе, и да није било данас извесних објаснења г. председничког, не би се опет могло с тим приходом рачунати. Комисија, која је

имала 10 месеци да на томе ради могла је прикупити толико података, колико је потребно, те да је одбор у стању да донесе савесну одлуку.

Најпосле сам услов зајма мора нас натерати да овај извештај одбацимо, комисија предлаже, да општина учини зајам с интересом од 6% — курс зајма да буде 90 и да се за 50 година одплати. На први оглед ово изгледа повољно. Ја ни сам стручњак у томе, али према члану трећем закона о варошкој трошарини у Београду зајам општински не сме бити теретнији него што је код управе фондова. Ја сам се обратио једном од наших финансијста и молио га да ми објасни, да ли је овај зајам, рачунски повољнији под условима као што комисија предлаже, или као што је код управе фондова. Он је рачунао и рачун показао је, да су услови, које комисија предлаже неповољнији од ових код управе фондова. Дакле чак и са законом неслаже се овај тако звани финансијски пројект. Поред других мана, које има извештај финансијске комисије, довољно је ово што сам изнео, па да се увиди, да је исти извештај нејасан, до крајности непотпуно и да се и са постојећим законом не слаже. С тога предлажем да се одбаци.

Истина штета је за пропадих 10 месеци, али ако се од сад енергичније настане радити, може се то накнадити.

Ми би имали сада да приступимо изучавању питања о трошарини, или других каквих извора, јер несмемо учинити зајам док незнамо колики се отприлике нов приход може сад постићи. Упоредо с тим, треба да се спреми све оно, што је потребно те да се и израде пројекти и прерачуни за све нове општинске установе, које намеравамо подићи. Кад имамо те две суме, т. ј. дознамо, колики нам је нов приход, а колико нам треба за подмирење извесних потреба општинских, онда ћемо знати и колики ће нам требати зајам, и колики зајам смемо учинити. Сваки кредитор да ће нам зајам под повољнијим условима, кад му се може поузданије цифрама показати, шта му гарантује за уложени капитал.

Ја сам дакле господо противан томе да се приступи зајму пре но што се изврше они претходни послови, које сам сад напоменуо и мишљења сам, да је то једини природан пут, којим треба да пођемо.

Коста Главинић. Од господо говорника, који су предамно говорили двојица су против задужења, а један члан комисије бранио је мишљење комисије и износио је разлоге, зашто је комисија предложила оваково задужење.

Одма у почетку морам да изјавим, да се са г. Леком у нечему могу и да сложим, али са г. Николом Х. Поповићем ни у чему.

Г. Х. Поповић је овде изашао као јак заштитник општинске сиротиње; заштит-

ник интереса Београда, и мисли да ће се грађанство оштетити, ако се учини зајам од 12 милијона и овако како се предлаже.

Ја мислим г. Х. Поповић кад се потрудио да напише један говор овакав који ће нам прочитати, могао је и да прикупи све разлоге за своје мишљење.

Ја ћу господо покушати у неколико да покажем у колико су разлози г. Х. Поповића умесни, а у колико нису. Нека ми се не замери ја морам да приметим, да има много противречности у самом говору г. Х. Поповића, те из свега излази да се г. Х. Поповић није ни упознао са радом у одборским седницама.

Држим, да кад један човек устане овде да говори о оваком важном питању, треба да је добро проучио све што је досад рађено, по ствари о којој је говор па из онога, што је досад рађено, да изнесе оно што је добро и оно што неваља. Међутим изгледа ми да г. Поповић незна ни за оне послове који су свршени за време од кад је и он у одбору.

Ја ћу прећи прво на његов говор и то оним редом којим је и он ишао:

На једном месту, г. Х. Поповић вели: „има осветљења али није модерно само зато, што није са дуфт гасом.“

Из тога излази, да је по мишљењу г. Х. Поповића осветљење модерно само онда, кад је са дуфт гасом, а то није тако.

Модерно осветљење може да буде и са петролеумом, али шта би нас коштало. Осветљење „дуфт гасом“ није модерно само с тога што је „дуфт гас“ употребљен за сагоревање, него зато што се „дуфт гасом“ лакше и zgodније осветљава, што даје јачу светлост и што је осветљење једнаке јачине јевтиније „светлећим гасом“ него петролеумом.

Дакле ово што је казао г. Х. Поповића да наше осветљење није модерно, само за то што није са „дуфт гасом“, неумесно је.

Даље г. Х. Поповић рече: „да је у опште са овим предлогом предухитрено.“

Па ја не знам господо кад ће једанпут доћи време да почнемо збиљски да радимо, Већ толико година како се непрестано виче, да на овоме треба да радимо и сад кад се на овај посао прегло, опет се каже, да је „предухитрио.“ Може бити господо, да им нечега што је предухитрено, али то је само у томе што се каже: да немамо плана за све то.

Г. Х. Поповић вели даље, да комисија нема још израђене планове и т. д.“

То су господо погрешни појмови.

Нигде у свету комисије нису вршиле оне послове, које раде плаћени људи. За те послове треба платити и камо срећа да је још пре две године на томе рађено и за те планове плаћано па би ми сад знали сасвим тачно колико нам треба новаца за све ове послове.

Даље у свом говору рече г. Х. Поповић: да би овако плаћање за амортизацију тога дуга од 12. милијона било страшно за сиротну класу. Он је израчунао, да треба један најспромаднији човек да плаћа 32. дни. годишње за водове и канализацију. Господо из оних података, што их г. председник спомену а то је да се у Београду троши самог пића на 5 милијона литара, онда ако је то истина и ако узмемо да у Београду има 40 хиљ. становника, спада на сваког само на име овог пића 72½ динара годишње.

И, кад може да плати за пиће толико, ваљда ће моћи да плати 10 дин. и 95. п. за воду и канализацију, јер би у ствари толико плаћао, а не 32. динара.

Г. Х. Поповић вели, да ће се због овога намета раселити грађани и упропастити Београд.

Моје је тврдо убеђење напротив, да ће се Београд раселити само ако овако остане као што је сад.

Господо, у Београду умире годишње 40 од хиљаде. Кад се уведу ове хигијенске установе, мора се то умирење смањити. Ја ћу вам пак изнети неке податке о томе колико губимо због толиког умирања.

Г. Х. Поповић даље у свом говору предлаже, да општина распрода своја имања, па да добивеним новцем подмири све потребе.

Ја не знам који је тај од г. г. одборника, који може овакав предлог потпомоћи.

Ко год може нек то чини, а ја господо то не могу. Зађите по београдским улицама па ћете видети свуда празне плацеве, нема ко да зида. Камо срећа да се није допустило да се Енглезовац створи. Зар хоћете на овај начин и ми да продајемо по врачару наше плацеве те да помажемо и ми ширење Београда. Ја мислим, да је овај предлог г. Х. Поповића погрешан.

Г. Х. Поповић хоће даље да је и стручњак. Он нам предлаже, да прикупимо сву воду што данас имамо по чесмама и на тај начин, вели, да се може подмирити сва потреба у води.

Господо, пред одбором је био извештај о водоводима два три пута. Сви сте признали да је извештај брижљиво израђен. Тамо је тачно и на грам казано, колико можемо воде да очекујемо од наших водова па ма како их поправили. Није господо крив служитељ општински што је вода мутна.

Пре 20 г. каже г. Х. Поповић било је воде довољно и нико се није жалио. Ја то знам али ће дозволити г. Х. Поповић да је пре 20 година другчије и изгледало око Београда и у Београду. Био је број становника мањи, па можда се и по кућама

воде мање трошило, а и кришом се вода мање узимала по данас.

Да се ово начини као што он каже треба по милијона динара и опет да немамо воде.

Г. Х. Поповић даље вели, да треба да уведемо трошарину, па да поступно подмиримо потребе које имамо. Кад би то могло пекако да буде, кад би хтео свет да чека на нас; кад би хтео Б. г. да шаље мање помора на нас, ја би на све то што он хоће пристао; али кад то не може да буде, онда треба да нађемо начина и сретстава да те потребе подмиримо.

Даље вели г. Х. Поповић да је и сума коју данас имамо у буџету одређену за кадрмисање довољна. Ја не знам на основу чега је ово могао извести. Знам да је комисија, која је имала да поднесе извештај о кадрмисању улица, дуго и дуго размишљала и казала колико је нужно па да се у неким главним улицама направил модерна кадрма, а колико је потребно после сваке године. Да је он прочитао тај извештај најљивије не би овако говорио.

Даље г. Х. Поповић вели да је 12 милијона мало да подмири и половину наших потреба.

Сви ми то знамо, да са 12 милијона не можемо да подмиримо баш све потребе. Ми хоћемо да подмиримо прво најнужније и најважније потребе, а будућа генерација нека подмирује оне које њој буду још потребне. Овај је прекор неумесан. Ми ћемо учинити сад зајам од 12 милијона, па у току доцније Београд ће имати нових прихода па ће моћи да подмири други зајам.

Г. Х. Поповић је даље рекао: да несмемо никако наглити, већ морамо размишљати и добро се спремити и т. д.

Ја знам да се већ 10 година у Београду размишљало и на томе радило. Ми сад имамо извесних података за извесне установе с којим можемо и морамо да одпочнемо што пре, а оне друге установе могу се подмирити и доцније.

Нико нека не мисли и нека се не вара, да ћемо ми све ове потребе што се сад спомињу створити за 2 и 3 године. Не — проћиће и више година.

Г. Х. Поповић вели даље: да кредитори наши кад нам нуде паре, траже да знају како ћемо плаћати, па ће тако распитујући наићи и наш дуг код управе фондова за који плаћамо годишње 28 хиљ. динара. Па господо то стоји у буџету и плаћа се из редовног буџета. Управа фондова не чека нас ни данас за то. За то се и предлаже овај ванредни приход за покриће новог зајма.

Оволико о говору г. Х. Поповића, — а мало доцније изнећу вам податке шта Београд данас плаћа.

Сад дозволите да пређем на говор г. Лека.

По његовом свађању он вели, да ми сад имамо да решимо да ли овај извештај да примимо или не, па је за то, да се сасвим одбади. Нека ми не замери, али морам да му учиним мали прекор, да није згодно одбацити извештај комисије која је радила извесно време и багателсати њен рад и ако можда није потпун, па све изнова одпочети.

Г. Леко је је члан више комисија и он ће ми признати, да му не би било пријатно, да се његов извештај сасвим одбади.

Он предлаже, да бирамо комисију, која ће то боље проучити. Па мисмо то учинили. Бирали смо људе из наше средине и ван одбора за које смо нашли да су стручни. Сад кад би опет бирали може бити опет би нам казали овако исто.

Ја признајем да извештај није потпун и да би могло још много шта да дође, али људи су тако нашли и ми сад треба даље да радимо.

Хвала господи, који су се погрудила да нам и оволико изнесу.

За потврду да је извештај могао да буде потпунији дозволите ми да наведем неколико примера.

Била је ранија комисија, која је радила на закону о трошарини и изнела извесне податке о трошарини и комисија ова да је хтела могла је из тога изводити што је добро и казати шта је рђаво. Нама је казано да је закон о трошарини готов и да је одобрен, само да се претвори у дело а што би се од тога закона имало применити није нам речено.

Г. Леко каже, да зајам овакав какав комисија предлаже није пробитачно, и вели ако се сравни 50 год. са 23½ године, онда је зајам овај скупљи, него онај код Управе фондова.

Ја нисам то рачунао, но кад г. Леко вели да је питао некога стручнога финансијера, ја верујем да је тако, али ви знате да Управа Фондова нема пара; ви знате, да Управа Фондова не може ни приватнима дати ни неколико стотина дуката, а камо ли оволики зајам. Ја би први био, да од ње узмемо, али кад нема, онда морамо тражити зајам на другоме месту у земљи или на страни па макар и нешто скупљи.

Ја мислим да овакав зајам као што је предложен није скуп цити штетан по општину.

Толико о говору г. Х. Поповића и г. Лека.

Сад ми дозволите да изнесем неколико података о томе, шта Београд сад фактички плаћа по буџету за подмирење извесних својих потреба:

За гас палдрвца и платно троши се — 18.300 дин.

За учитељске станове и огрев 54.000 динара

За кирију на школе 28,000 дин.

За кирију за куће поћних стражара годишње 3034 дин.

За варошки Суд — 4.500 дин.

А то чини свега 108.224.

Ако од овога одбијемо 8.224 д што се даје учитељима на огрев, онда остаје на саму кирију и на осветљење 100.000 хиљ. дин. Ако узмемо интерес и амортизацију са 8% годишње онда излази, да би са горњих 100.000 дин. могли плаћати интерес и отплату на капитал од 1.250.000 динара, па да после 23 $\frac{1}{2}$ год. измиримо сав тај дуг; а ако би рачунали на име интереса и отплате 6% годишње онда нам горњих 100.000 дин. престављају капитал од 1.666.666. динара, који би исплатили за 50 година. Дакле, за оваквн зајам имамо нужну суму за ануптет и у овогодишњем буџету.

Господо, прошле године наплаћивала је општина од београдских сакација по 5 пара динарских од сваке саке па је та такса дала само 14.000 динара. Из овога излази да Београђани плаћају сад за мутну савску и дунавску воду више од 140.000 дин. год. Али ја би готово смео тврдити да ми плаћамо годишње сакацијама и 200.000 динара, јер све сакације нису платиле горњу таксу јер као што ће многим бити познато знатан део од њих захита воду на чесама, код карабурме, на чубури, па шта више и у ономе смрдљивом потоку код Вајфертове шваре.

Па ако сад опет рачунамо годишње 8% на име интереса и отплате онда са горњих: 140.000 динара могли би исплатити за 23 $\frac{1}{2}$ године зајам од 1.750.000 динара. а ако узмемо у рачун 5% као интерес и отплату, онда у горњој суми имамо ануптет за зајам од 2.333.333 динара.

Овде, господо, могло би ми се приметити: да су сакације београдски грађани и да они потрош: теј новац међу нама; али ја не делим то мишљење потпуно. Сигурно је да они оставе овде изван део своје зараде, али сви ми знамо како живе ти људи и шта они троше. Од тих сакација остаје овде преко зиме 30 од сто а остали оду на страну својим фамилијама па однесу њихову заслугу и заслугу њихових другева. Лепо је да их помогнемо и да им дамо прилике да зараде, јер међу њима има доста наше браће из других крајева, али то треба да чини цела земља не сам Београд, што је сасвим природно, да се он брине о томе, како ће, своје потребе подмирити што јевтиније.

Дакле, што се тиче зајма за водовод ја мислим да нам неће бити теже отплаћивати га, него што је сад плаћање рђаве воде, јер није истина да ће и најсиромашнији грађани плаћати за воду 21, дин. и 80 пара и кад би потпуно и усвојили пред-

лог наше комисије, пошто се тамо предлаже од 1 до 3 пара од докала па је природно: да ће сиромашак плаћати најмању таксу а то је 1 пару, и онда излази, да би сиромашак, који је у стању да плати газдама за какву најгору собу и кухињу 20 динара месечно, имао да плати за воду за 360 дана свега 7 динара и 20 пара. Треба имати при томе, на уму и то: да толико има да плати цела фамилија, која станује у једној соби и кухињи а не само једна личност.

Ово су податци које сам могао изнети на основу општ буџета, а сад да пређем мало даље:

Г. Др. В. Ђорђевић бив. пред, ове општине, сматрао је за своју дужност да прикупи податке о томе: шта стаје општинску нашу ово, а шта оно. Може ли се приметити: да су ти његови податци претерани и нетачни, што ћу до неке и ја усвојити, али у тим подацима има врло много истине, па и ако одбијемо знатан проценат на претераности и нетачности, опет ће остати знатни б. ојевн.

Тако, дакле, он је прикупио податке о томе: колико се узвзе у Београд петролеума, миликерц свећа, и осталих средстава за осветљење а колико се изреди у Београду лојаних свећа, па је одблo изван део који замисља да је однет у унутрашњост, и од свега тога извео је рачун: да се у Београду потроши на осветљење 788 хиљада динара, без општинског осветљења.

Даље, он је нашао да се на чистиће нужника и помијара троши годишње 200 хиљада динара и то када само свака пета београдска кућа чисти своје нужнике једанпут годишње.

За тим је он срачунао колико је било за годину дана болесника а колико мртваца.

Ви ћете ми дозволити да су ти податци тачни и да ће стварни број пре бити већи него мањи, јер је тај рачун изведен на основу званичних санитарских билетена који се сваки 10 дана публикују. Он је нашао да је 1883 год. кад није било никакве епидемије боловало:

по приватним кућама око 5000 лица, у војеној болници 2767 а у грађанској 3296 лица. Дакле те године боловало је у Београду свега 12063 лица, из чега се може извести да је скоро сваки трећи београд. отановник боловао. Рачунао је дангубе и трошкове око лечења, па је нашао доста тачно, скоро апсолутно тачно, да је на само боловање горњих 12.063 лица утрошено те године готовог новца: 516 хиљада и нешто више динара, а да је због дангубе пропало још око 363 хиљаде и неколико стотина динара. А ово обоје износи заједно 879 хиљада и неколико стотина динара.

Даље је нашао да је поменуते године умрло по приватним кућама у грађанској и војеној болници свега 1.133 лица. А кад је узео у рачун шта стаје погреб и једног најсиромашнијег човека нашао је, да је само на погребне издато најмање 28.226 динара.

А кад је узео у рачун средњу вредност коју преставља један човек а која се његовом смрћу губи нашао је да је Београд 1883. год. платио порезе само болестима и смрти равни: 6.572.427 динара.

Кад се све горе изложене суме скупе у једно, излази да Београд плаћа: за осветљење и воду, за чистиће нужника и помијара, кирију за разне зграде, за осветљење општинско, за трошкове око боловања и саране са дангубом а без вредности коју умрли престављају — равно 2.135.427 динара. А ако би ово сведи на 6 од сто интереса и отплате нашли би да плаћа ануптет на капитал од: 35.590.450 динара.

Молим да ми се дозволи још неколико речи ради објашњења.

Из података које сам навео види се да се за осветљење, за воду за боловање и друге потребе троши преко 2 милијона динара.

Могло би се приметити: да сав тај новац остаје сад у Београду, а ако би учинили зајам онда би сав интерес и отплата ишли на страну. Али то није тако. То би био погрешан рачун. Јер, узимајући 20. хиљада вила лојаних свећа, сав остали материјал за осветљење долази нам са стране. Све лекарије скоро све за погреб, долази нам са стране. А и већи део новца што га данас дајемо за воду иде на страну. С обзиром на све ово, стање ствари не би се бог зна како променило само би се побољшало. А кад томе додамо још и оно што сам и прошле седнице рекао, да треба гледати да се највећи део зајма учини у земљи, мислим да паметним задужењем нећемо Београд раселити.

Ја сам мишљења господо, да се из овде изнетих података може увидети, да на грађане београдске неће пасти много већи терет ако се општина паметно задужи и ако се у начелу буде примно предлог финансијске комисије.

На завршетку имам да приметим још ово, за мене је овде главно питање: може ли наша општина да подмири своје велике потребе редовним приходима или се мора задужити; и, хоћемо ли да усвојимо у начелу извештај финансијске комисије о начелу покрића тога зајма? И ја сам мишљења да се само зајмом може све ово извршити и у начелу усвајам извештај финансијске комисије и ако је непотпуно.

То је што сам имао да кажем у прилог овој ствари.

Председник. Ја ћу господо само још ово да каже, па ћу одмах дати реч оној

господи грађанима који су дошли; — а то је ово, да интерес о ком је говорио г. Лeko није тачан,

Др. Марко Лeko. Молим вас ево ту је рачун г. Р. Предића који је и члан комисије

Председник. Господо, сад одборску седницу претвaram у конференцију. (Настаје конференција)

Има реч г. Никола Спасић.

Никола Спасић. Ја би господо желео да знам од чланова комисије, да ли је се она користила искуством других вароши на страни, које већ имају све ове потребе о којима ми говоримо и хоћемо зајам. Да ли је комисија прибавила све податке односно зајма и зна ли комисија како су се те вароши послужиле односно зајма, да ли су пети тражили код какве банке или у земљи.

Председник. Ја ћу да вам одговорим.

Комисија није тражила то. Но комисија се послужила познавањем ствари у целом свету.

Да ли су грађани оних вароши, који су ове потребе већ подмирили, тражили зајам у својој земљи или на страни, то је ствар прилика које владају у оно време. Кад су су срећни да имају капитала у својој земљи они онде и зајам чине, а кад је прогивно они на страни. Беч је правно у земљи, а знамо да је то чинио и у Енглеској — Лондону. Наша комисија дала је мишљење да се овај зајам тражи и у земљи и на страни.

Никола Спасић. Да ли су они давали на штатне папире.

Кад ми можемо по мом мишљењу да плаћамо интерес и амортизацију, онда зашто и ми не би имали наше папире, па уместо да плаћамо на страни, да плаћамо овде постепено.

Председник. Одбор је овластио комисију да размисли о томе: на који начин је најкорисније за општину да се новац набави. Комисија је нашла овај начин па било овде било на страни. Ко нам да под најповољнијим условима, ми ћемо то изнети пред одбор и одбор ће то све знати.

О начину зајма има разних мишљења. Има мишљења да издамо наше облигације. Ја сам се и сам на томе задржавао. Али ако ми издамо 5—6 милијона, па се не унише толико то би мо наш варошки кредит био удар. Ако би се уписало 4—5 милијона за нас би било срећа, али ако не унише само један милијон онда би за нас била права несрећа. (Чује се: Тако је)

Друго господо не губимо из вида да наши капиталисти треба да потпомогну трговину; ту нека капиталисте наше улажу своје паре па ће донети користи и себи и земљи. А кад би их исцрпели у варошке послове, по замљу би то било од велике

економске штете. Ми немамо тако јевтиних наших капитала, а за општину свакако мора бити главно да под што повољнијим условима зајам прави.

Тако бар ја мислим. (Наставиће се.)

ЧИШЋЕЊЕ ДИМЊАКА

Међу послове јавне локалне службе у сваком насељенијем месту спада и чишћење димњака по кућама и сваковрсним другим варошким зградама, а нарочита организација за уредно (редовно) чишћење оправдана је и потребна из много разлога.

Пре свега кад би се и хтело, не би се никако смело допустити да чишћење димњака у варошима веће и збившије насељености зависи од личног старања сваког појединог грађанина. Страхотне размере и преголеми штете, које нас сналазе кад по несрећи случај учини да пожар букне у дому нашем, стављају у дужност првој локалној власти да не напусти ни једну од оних мера, које чине да пожари бивају ређи, које доприносе јавној сигурности.

Тога ради власт мора редовно бити да се извршује све оно што отклања опасност по живот и штете по имање грађана.

Нечисти димњаци један су од првих узрока пожарима, а у местима гди има кућа и од слабе, лако запаљиве грађе, пожари су и чешћи и ужаснији.

Наше прилике нису ни у овоме погледу задовољавајуће а и средства за гашење пожара сасма су недовољна, и по томе тачно чишћење димњака права је и велика потреба: у општем интересу и безбедности лежи да организација те службе буде што боља и потпунија.

Општинска управа није ни до данас занемаривала своју дужност. Има већ толико година како се чишћење димњака повлашћује. На тај начин оно је поверавано нарочитоме подузетнику који је увек био обавезан држати довољан број димничара и са њима по распореду тачно и редовно чистити димњаке.

Али досадања подела надлежности на две локалне власти, државну и општинску, *Управу вароши* и *Општински Суд*, имала је прилично штетног утицаја и на вршење овога јавног посла. Општина је уговором повлашћенику предавала *искључиво право* (да само он димњаке чисти) а од управе вароши зависила је важност уговора и права, јер општинска власт не могла је непосредно забрњивати радњу злоупотребљивачима, него је вавек морала тражити то од управе да она преко својих одељака чини, а та услуга полиције нити је морала бити нити је бивала потпуна.

У след овога проналазиле су редовно штете — две по грађанство, једна по општину. Прво, у домовне грађана под именом димничара могли су се увлачити па су се и увлачили разне варалице, и друго, грађани су плаћали већу таксу, пошто повлашћеник није имао рачуна да таксу сведе на најмању меру, кад покрај њега и други кришом, варачући кућну чељад, димњаке чисте.

Општина је трпела штету у томе што никада није добијала толики приход колики би без икаквог увећавања или претеривања са таксама вукла кад подузетнику уступљено право сасма обезбеди од злоупотребљивача — што ће од дана самоуправе и лако и потпуно моћи да учини.

Почетком овога месеца чишћење димњака прешло је у руке новог повлашћеника. Он је посао већ предузео на начин који ће несумњиво задовољавати грађанство, у чијем интересу и лежи вршење ове службе. За то сматрамо за своју дужност да на овоме месту изразимо очекивање општинске управе да и грађанство са своје стране доприне се што правилнијем вршењу јавног посла.

Таксе су уговорене. Општини није главно да вуче приход од чишћења димњака. И по томе таксе за чишћење моћиће се доцније свести још на мању меру, чим се покаже да ће

у будуће посао ићи боље како у погледу лаког наплаћивања такса тако и у спречавању ако ко варалички покуша да мимо повлашћеника ради.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Димничарство. Нови повлашћеник за чишћење димњак г. Никола Милишић закупио је и чишћење димњака по државним зградама и према томе сада сем њега нико други нема право да се тим јавним послом бави.

Општинска управа издала је повлашћенику потребан број оверених књижица у којима су уписане таксе, да би димничари при уласку у кућу на захтев могли показати ту књижицу овлашћења те да се не би догађало да под именом правих и овлашћених димничара у домове улазе варалице.

Нови цовлашћеник започео је рад и према уговору има се придржавати тачно прописане таксе, која је у књижицама овлашћена означена за сваку врсту димњака засебно. Ту књижицу димничари су дужни показати при наплаћивању таксе кад домаћин или чељад захте уверити се.

Изједначење година. Госп. Министар финансије расписом од 29 т. м. позвао је и општине да више не раде буџет по досадањој рачунској години, пошто је учињен предлог скупштини да се рачунска година изравни са грађанском.

Предлог је једном у Нар. Скупштини изгласан и по томе нема сумње да ће и сада бити примљен.

За ова два месеца важиће стари, данашњи буџет.

Споразум. Између државне власти и општине београдске постигнут је споразум у томе како се има даље наплаћивати кантарија општинска па да се извозној трговини учине олакшице. На каквим је основима споразум извршен, јавићемо накнадно.

Ваљредно Ради бржег штампања одборске радње, даваћемо за неко време и ваљредне бројеве, почињући с овим.

Резултат избора. На накнадном избору једног нар. посланика 23. ов мес. гласало је:

Гласало је у кварту варошком за канд. рад. 116, за либ. 66, у кварту врачарском за канд. рад. 122, за либ. 78, у кварту дорћолском за канд. рад. 92, за либ. 17, у кварту палидулском за канд. рад. 61, за либ. 16, у кварту савамалском за канд. рад. 84, за либ. 28, у кварту теразском за канд. рад. 94, за либ. 25.

Исправка. У прошлом броју, на страни 298. (први стубац, 27. ред) поткрала се погрешка у цифри цене уступљенога права на наплату таксе од месеа које се по саланам коље. Место 8 треба да стоји 850 динара.

Молимо све оне који нам што дугују, да положи паре разноврсачима листа, који ће им признанице предати.

Нова претплата из унутрашњости може се слати неп средно уредништву, али је боље предплаћивати се кад пошта.

За све нове претплатнике из Београда или унутрашњости, лист кошта до краја ове године само 1.50 дин.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На дан 4. новембра у 9 часова пре подне држаће се у општинској кући (дворани) јавна лицитација за годишњи повез општинских протокола, регистара, деловодника, партијалника, новина и т. д.

Позивају се књиговезци који би се овога посла хтели примити, да на лицитацију дођу, гди ће и услове сазнати.

Из седнице суда општине вар. Београда СБр. 11243. 27. септембра 1889 год.

ПРЕГЛЕД

ПССЛОВА ОПШТИНСКОГА СУДА

— од 16. до 22. Октобра о. г. —

I. Судска радња:

а.) рочишта одређено	115
б.) пресуда изречено	46
в.) забрана одобрено	46
г.) уверења издато	37

II. Извршно одељење:

а.) пресуда извршено	73
б.) забрана удејствовано	64
в.) уверења прибављено	12
г.) страни предм. свршено	8
д.) маса образована	—

III. са кланице:

Заклато:

а.) волова	139
б.) крава	38
в.) телади	29
г.) овнова	208
д.) оваца	44
ђ.) јагањаца	25
е.) свиња	240
ж.) прасади	183

Примедба: Наплаћено је аренде 5839 дин. Кријумчара проказано 3.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА:

Од 17. до 23. Октобра прешло преко општинских кантара:

ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к.
		просечна цена
КИЛОГР.		дин.
36,800	Брашна пшенична	18.60
	Брашна кукурузна	—
214,717	Пшенице	13.25
21,908	Кукуруза	10.50
730	Ражи	10.—
	Крупника	—
13,283	Јечма	12.10
4,774	Овса	12.25
	Кукуруз нови	—
5,166	Пасуља	20.50
22,108	Кромпира	8.—
887	Ариадика	17.50
6,211	Црна лука	7.50
213	Бела лука	18.—
12,941	Јабука	12.—
12,272	Крушака	12.—
3,810	Ораја	19.—
5,594	Грожђа	35.—
	Шљива сирових	—
1,007,071	Сувих шљива нов.	18.—
98,890	Сена	5.50
15,330	Сламе	2.50
	Коре брезове	9.—
	Шљива сувих стар	—
50	Меда	80.—
1,547	Кајмака	110
543	Сира	90.—
1,628	Доја топљена	90.—
336	Маси	110
13,315	Свиња дебелих	76.—
307	Ђумура дрвена	7.—
75,550	Креча	3.40
534	Купуса кисела	16.—
	Јарме кукуруза	—
	Варива зелена	—
824	Разна воћа	28.—
	Линцуре (траве)	—
77	Рибе фришке	80.—
Литара		
126,982	Вина црна	18.—
	Вина бела	—
5,795	Ракије шљ. меке	28.—
465	" " љуте	40.—
	" колове меке	—

Примедба. Наплаћено је на име кантарије 2,43370 дин.